

PURA: VANNOMRÅDE BUNNEFJORDEN MED ÅRUNGEN- OG GJERSJØVASSDRAGET

Møtegruppe: Prosjektgruppe PURA

Til stede: Anita Borge, vannområdeleder PURA – AB
 Knut Bjørnskau, Nordre Follo kommune – KB
 Odd Henning Unhjem for Anne-Bergitte Thinn, Frogn kommune - OHU
 Terje Laskemoen, Oslo kommune – TL, til ca. kl. 12.00
 Reidun Isachsen, Nesodden kommune – RI – til ca. kl. 11
 Øystein Fure Mæhlum for Trygve Kvarme, Ås kommune – TK
 Arne Ivar Sletnes, Follo landbrukskontor – AIS
 Håvard Hornnæs, Statsforvalteren i Oslo og Viken, klima- og miljøvernadv.
 – HH

Forfall: Trygve Kvarme, Ås kommune – TK
 Erik Wetlesen, Akershus bondelag – EW
 Estrella Fernandez, Viken fylkeskommune – EF
 Elisabeth Emilie Syse, Statens vegvesen – EES

Møteleder: Anita Borge

Møtested: Møterom Store salong, Ås kulturhus

Møtetid: 21.03.2024 kl. 09.00 – 12.00 inkl. lunch

Neste møte: 20.06.2024 kl. 09.00 – ca. 13.00 inkl. avslutning før sommeren og avslutning for Knut i prosjektgruppen. Kommer tilbake til sted.

Referent: Arne Ivar Sletnes (bidro med notater til referatet)

Forkortelser i kolonne for "Ansvarlig": Se liste over "Til stede" og "Forfall"

Sak nr.	Tema	Vedtak / oppfølging	Ansv
1	Godkjenning av referat fra møtet 19.12.2023	En liten justering i sak 5, "Landbrukstiltak i PURA – hvordan følge opp og intensivere disse", tas inn i endelig referat. <u>Vedtak:</u> Referatet godkjennes og legges ut på web-siden.	AB

		<p>Endelig frist for innspill er 03.04.2024. Deretter sendes uttalelsen til Sjøfartsdirektoratet.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p> <p><u>Renseanlegg for tunellvaskevann fra Nordby-, Vassum- og Smiehagentunellen - søknad fra Statens vegvesen om utslipp av vaskevannet:</u> PURAs høringsuttalelse ble sendt Statsforvalteren 06.03.2024 etter kommentarrunde i temagruppe Biologi/limnologi og prosjektgruppen. Anita redegjorde kort for innholdet. Blant annet har vi foreslått et utvidet overvåkingsprogram og hyppigere prøvetaking av biologiske kvalitetselementer.</p> <p><i>Tas til orientering.</i></p>	alle
6	Temagruppene	<p>Gjelder alle temagruppene: For en mer detaljert redegjørelse for sakene: Se referater fra møtene i temagruppene på PURAs hjemmeside.</p> <p><u>Temagruppe Landbruk.</u> Arne Ivar redegjorde.</p> <p>Siste møte: 05.03.2024 Neste møte: 19.06.2024 m/befaring</p> <p>Temaer på siste møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Individuell miljørådgivning: Gjennomføres i samarbeid med PURA til grunneiere/brukere med arealer som grenser til Bølstadbekken. Arbeidet er noe forsinket pga. en vinter med mye snø, men skal gjennomføres innen 15. mai. NLR skal gjennomføre rådgivningen. Prosjektet finansieres av PURA (tilskuddsmidler fra den gang Viken fylkeskommune) og midler fra Klima- og miljøprogrammet hos Statsforvalteren. - Gruppe-rådgivning: Morsa har søkt Statsforvalteren og Fylkeskommunen om midler til gruppe-rådgivning som skal tilbys alle bønder i Follo-kommunene. PURA er involvert, siden også bønder i vårt vannområde vil få tilbud om rådgivning. Dersom søknadene innvilges, er det aktuelt å gjennomføre rådgivningen i 2025. - Erosjonssikring langs Storgrava: Norconsult er i gang med detaljplan/rapport med forslag til aktuelle tiltak i og langs bekken, leveranse innen påske. Etter mottatt befaringsnotat har det vært avholdt et Teams-møte mellom Norconsult, Landbrukskontoret og PURA med tema treplanting, etter innspill fra Håvard Hornnæs. Der ble det påpekt at treplanting skulle inn som et aktuelt tiltak i detaljplanen/rapporten. Frogn kommune er også involvert i dette prosjektet. - Tilskudd til drenering: Søknadsmengden har økt markant etter at tilskuddssatsene økte i 2023. Tildelingen i 2024 er svært lav, og langt mindre enn det som det allerede er søkt om så langt i 2024. - Reduksjon i næringsavrenning av nitrogen til vassdrag: Temagruppe Landbruk har drøftet muligheter for en økt satsning innen nitrogenavrenning i lys av uttrykt behov og 	AIS

		<p>mulige midler fra Oslofjordfondet. Det samme ble diskutert på møtet i temagruppe landbruk i Morsa 19. mars. I begge temagruppene ble det besluttet å utarbeide konkrete tiltaksforslag som grunnlag for å søke midler fra Oslofjordfondet og eventuelt andre finansieringskilder.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forslag til ny forskrift om lagring og bruk av gjødsel mv.: Denne ble sendt på høring 20. mars. Follo landbrukskontor legger opp til å utarbeide høringsuttalelse fra kommunene, og vil involvere PURA ved temagruppe Landbruk i prosessen. - Mulige samarbeid med NMBU: Vi kan skape samarbeidsprosjekter med NMBU (studenter, masteroppgaver) for økt kunnskap innen landbrukets påvirkning på vannmiljøet (nitrogenavrenning, erosjon, drenering mm.). <p><i>Tas til orientering.</i></p> <p><u>Temagruppe Biologi/limnologi</u> Knut redegjorde.</p> <p>Siste møte: 29.02.2024 Neste møte: 25.08.2024</p> <p>Temaer på siste møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Status årsrapport for 2023: Statusmøte med Norconsult i januar. Fra PURA deltok, foruten Anita, Knut og Grethe Arnestad. - Endelig rapport fra Norconsult vedr. nitrogenavrenning til Bunnefjorden: Rapporten ble ferdigstilt før jul, prosjektgruppen har fått denne. - Behov for fiskeforbud i Østensjøvann: Behandlet i temagruppen. Egen sak på dette møtet – sak 8. - Foreløpig rapport Østensjøvann reguleringsfiske: Behandlet i temagruppen. Egen sak på dette møtet – sak 8. - Statlig nasjonal veileder vannforvaltning/arealforvaltning: Bidragsyterne til veilederen gir nå de siste innspillene, frist i begynnelsen av april. Deretter legges dokumentet ut på høring. - Støttebrev fra PURA til prosjektsøknad: NMBU v/ Thrond Haugen med kolleger sendte i januar søknad til Forskningsrådet om kartlegging av ungfisk av laks og sjørørret i Årungenvassdrager. De ønsket at vannområdet bidro med et støttebrev og dette ble utarbeidet. - Storgrava; overvann, flom: Behandlet i temagruppen. Ref. redegjørelse under temagruppe Landbruk. - Utslipp av fyringsolje fra Fugleåsen, Nordre Follo kommune: Nordre Follo har politianmeldt firmaet Bio Energy AS for brudd på forurensningsloven ved utslipp av fyringsolje. Anslagsvis 13.000 fyringsolje har lekket ut til Tussetjern/Gjersjøen. Usikkert hvordan Gjersjøen vil påvirkes, 	KB
--	--	---	----

		<p>men ubestemmelig lukt er observert ved vanninntaket (råvannprøvene).</p> <p>- Mistanke om for lave total fosfor (TP)-verdier fra Eurofins: Mistanke om høye verdier i vannprøver fra PURA, Morsa og Glomma sør for Øyeren. For elve-/bekkeprøvene i PURA følger imidlertid TRP-verdiene TP-verdiene (begge er lave når TP er lav).</p> <p>- Renseanlegg for tunellvaskevann fra Nordby-, Vassum- og Smiehagentunellen - søknad fra Statens vegvesen om utslipp av vaskevannet: Behandlet i temagruppen. Egen sak på dette møtet – sak 5.</p> <p>- Fagrådet for Indre Oslofjord:</p> <ul style="list-style-type: none"> • status for prosjekt ny modell for Oslofjorden – samarbeid med Miljødirektoratet og Fylkeskommunen • status for prosjekt "Felles grunnlag for nye utslippstillatelse som medlemskommunene kan bruke som en del i sine søknader til Statsforvalteren" • ammunisjonsfabrikken Chembring Nobel på Hurum – økt utslippstillatelse av nitrogen: <p>Redegjørelse for status for engasjementet etter nyhet om økt utslippstillatelse. Reaksjonsbrev har fått fra vannområdene Indre Oslofjord Vest, PURA, Morsa, Haldenvassdraget, Glomma Sør og Øyeren, samt Fagrådet. Reaksjonsbrevet sendes prosjektgruppen og øvrige grupper i PURA.</p> <p>Diskusjon i gruppen om de uheldige konsekvensene av den økte utslippstillatelsen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • møte mellom Fagrådet og Akershus fylkeskommune: Fylkesråd for miljø og administrasjonen: Nyttig møte med kunnskaps- og erfaringsutveksling. <p><i>Tas til orientering</i></p> <p><u>Temagruppe Kommunalteknikk, overvann og spredt bebyggelse (KOS):</u> Anita redegjorde for Line Lid Brække.</p> <p>Siste møte: 23.01.2024 Neste møte: 15.05.2024</p> <p>Temaer på siste møte:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kilderegnskapet: Gruppen har rapportert inn i kilderegnskapet for forurensninger fra kommunalt ledningsnett, avløp i spredt bebyggelse og tette flater. Frist for dette var 15.02.2024. Sammen med resultatene fra Agricat-kjøringen for jordbruket gir dette samlet et unikt kilderegnskap for de viktigste forurensningskildene i PURA. - Runde rundt bordet på følgende tema: <ul style="list-style-type: none"> - utbedringer/arbeider og tilsyn innen spredt bebyggelse 2024, linket opp mot kommunenes plandokumenter - utbedringer/arbeider på kommunalt ledningsnett 2024, linket opp mot kommunenes plandokumenter - overvann, aktiviteter linket opp mot kommunenes plandokumenter - viktige hendelser som kan ha betydning for vannkvaliteten i kommunenes del av PURA 	<p>AB HH</p> <p>alle</p> <p>Line Lid Brække</p>
--	--	---	---

		<i>Tas til orientering</i>	
7	Nytt fra vannregionmyndigheten	<p>Estrella hadde i forkant av møtet sendt inn følgende punkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fylkeskommunen og vannregionmyndigheten hadde møte med Miljødirektoratet 26. februar. Bl. a. ble det orientert om: <ul style="list-style-type: none"> - endringer i vannforskriften - status pågående arbeid med maler om planprogram/hovedutfordringer. - arbeid med maler om forvaltningsplan/tiltaksprogram starter i høst - veileder om vannmiljø i arealplanlegging. Første utkast er ferdig og er på intern høring. - handlingsplan restaurering av vassdrag og våtmark. Det forventes at den kommer på høring etter påske (6 ukers høring) og at den blir klar sommeren 2024. • Ifølge endringer i vannforskriften har vannregionene blitt tilbakeført til som det var før 2020. For Akershus betyr at de må følge 2 vannregioner: Glomma (og de norske delene av Västerhavet) og Vest-Viken. <p>Foreløpig mangler Akershus FK ressurser for å delta på regionale møter i begge vannregioner. Det forventes at den nye ansatte som skal ha vilt/fisk- oppgaver får bidra også i vannforvaltningsarbeidet etter hvert.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Det har vært møte mellom fylkeskommunene i vannregion Glomma for å gå gjennom fremdriftsplanen for i år. <p><i>Tas til orientering</i></p>	EF
8	Status for prosjekter i temagruppene	<p><u>Reguleringsfiske Østensjøvann 2023: Resultatrapport med miljøovervåkingsprogram og forslag om helårs forbud mot fiske:</u></p> <p>Thronnd Haugen, NMBU, var til stede på siste møte i temagruppe Biologi/limnologi og redegjorde for rapporten. Kort redegjørelse fra Anita om konklusjonene i denne. NMBU mener man bør fortsette reguleringsfisket også i år, siden mye ny kunnskap da vil kunne innhentes. De tre planlagte årene med reguleringsfiske er nå avsluttet og PURA kan i utgangspunktet ikke lenger bidra økonomisk til en eventuell videreføring av dette. Uansett vil en videreføring kreve ny dispensasjon fra Statsforvalteren.</p> <p>Vedr. ønske om fiskeforbud: Saken ble diskutert på siste møte i temagruppe Biologi/limnologi. Resultatrapporten fra NMBU konkluderer også denne gang med at et helårs fiskeforbud bør innføres. Vi inviterer oss inn til et nytt møte med Statsforvalteren, seksjon naturforvaltning lavland/kyst der også Thronnd Haugen deltar.</p> <p><i>Tas til orientering</i></p> <p><u>Skibekken: Vedlikehold av erosjonsreducerende tiltak:</u> Befaring er planlagt 15.04.2024 med grunneiere/brukere, Follo landbrukskontor, Statsforvalteren, Akershus fylkeskommune og Norconsult. Her vil status for de fysiske tiltakene i/langs bekken samt behov for vegetasjonspleie identifiseres. En helhetlig plan</p>	<p>AB KB</p> <p>AB AIS HH EF</p>

